



Occitan aranés : ES AVENTURES DE PONINA ABELHA

I auie un viatge, en un país fòrça luenhenc, un vilatge meravilhós, Luminhon, a on i viuie Ponina Abelha.

Malurosament, es abitants non s'encuedauen cap bric deth sòn vilatge. E dia darrèr de dia, tamb es sues maishantes accions, transformèren Luminhon en un lòc ben trist e nere: Ponina Abelha non podie pas alendar, non i auie mès aigua, ne minjar, ne vida, ne arren de bon!

Tamb es sues darrères fòrces Ponina Abelha arremassèc eth seme des plantes que morien e partic entà salvar-les dera Grana Neror.

E viatjaue peth cèu.

Ponina Abelha, volaue, volaue, cada còp mès cansada: sense bric de fòrça, se pausèc sus un flòc de nhèu e se deishèc amiar...

Còp sec, arribèc en Espanha, en Plan de Beret, ena Val d'Aran. Aquiu se desvelhèc ath cant d'ua grana tuta d'a on ne gessien tapatges estranhs. Ponina Abelha s'i calèc e vedec a Brave Os que desvelhaue dera sua iuernacion.

Brave Os siguec tant erós de veir finaument a quauquarrés, que se metec a condar-li era sua vida d'os. E Ponina Abelha, era, li condèc coma eth sòn país auie vengut tot nere e era sua hujuda entà trapar solucions e sajar de salvar-lo. Brave Os li demanèc de passar un pialèr de pròves entà veir s'ère vertat.

Ponina Abelha, era aigua clara e bona, la obtenguec facilament. Mès, sustot Brave Os li expliquèc qu'ère preciosa e fragila. Alavetz, calie susvelhar-la!

Ponina Abelha, tamb eth sòn tresaur, contunhèc eth sòn camin enquia qu'arribèc en França, en Lengadòc, a on un nau amic la demoraue.

Siguec ath dessus dera branca d'un casse, ath miei d'un bòsc, que Ponina Abelha hec coneishença d'Aimable Esquirò e des amics que viuien peth torn. Passada ua estona, parlèren des sòns respectius ecosistèmes. Eth sòn nau amic, Aimable Esquirò, li expliquèc coma obtier ua tèrra rica, nutritiva tàs plantes e tanben un aire mès san!

Ponina Abelha carguèc ua punhèra de tèrra deth bòsc d'Aimable Esquirò e embarrèc er aire san en un flasconet.

Mès, era mission de Ponina Abelha encara non ère pas acabada; auie de trapar un arrai de solei entà salvar es sòns semes!





Alavetz, Ponina Abelha vòla que volaràs, qu'arribèc en Itàlia, a on i trapèc a Astuta Vop que la demoraue...

Ponina Abelha siguec contenta de veir a Astuta Vop: sabie que li balharie indiquès fidables e fòrça engenhoses!

Atau que se passèc : “Era aigua, era tèrra e er aire que va - diguec Astuta Vop - mès sense era lum e era calor non marcharà pas!”

Astuta Vop li expliquèc era foncion deth solei sus es plantes e er equilibri qu'existís entre era lum, era calor, era aigua e era tèrra, mès tanben sus es bèsties.

Ara fin, Ponina Abelha auie tot çò de besonh: era aigua, era tèrra, era lum e era calor deth solei.

Repreneç eth vòl e se'n tornaue entath sòn vilatge, quan, de camin, trobèc un vielh sabent que viatjaue en un glòbe e li revelèc eth sòn secret entà tornar a balhar vida a Luminhon!

Li balhèc un pialèr de conselhs entà comportar-se com cau laguens deth sòn entorn. Li ensenhèc es boni gèstes que cau adoptar en planeta entà mantier un ecosistèma durable, atau coma era vida vegetau e animau.

Sonque auem un planeta e non lo podem pas cambiar!

